

Suomalaisten matkailu

2011, kesäkuu

Kesäkuussa 2011 suomalaiset lähtivät Viron risteilylle tai matkustivat Välimerelle

Kesäkuussa suomalaiset lähtivät yhtä innokkaasti risteilylle kuin vuotta aiemmin, mutta Ruotsi menetti suosiotaan Virolle, jonne risteilymatkojen määrä kaksinkertaistui. Monen suomalaisen matka suuntautui myös Välimerelle, jonne matkojen määrä lisääntyi 75 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneet vapaa-ajanmatkat lisääntyivät kesäkuussa yhdeksän prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Suomalaisten tekemät yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kesäkuussa 2011 ja niiden vuosimuutos, ennakkotiedot

	Matkoja kesäkuussa	Vuosimuutos, % 6/2011 - 6/2010	Matkoja tammi - kesäkuussa	Kumulatiivinen vuosimuutos, % 1-6/2011 - 1-6/2010
Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa	483 000	9	2 639 000	7
Mökki- ja vierailumatkat	2 175 000	2	11 670 000	7
Kotimaanmatkoja yhteensä	2 658 000	4	14 309 000	7
Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	400 000	12	1 948 000	6
- Viroon	77 000	-10	396 000	0
- Ruotsiin	38 000	-36	156 000	-23
- muut maat	286 000	35	1 395 000	12
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	112 000	0	823 000	9
- Viroon	41 000	116	258 000	31
- Ruotsiin	71 000	-21	564 000	2
Ulkomaanmatkoja yhteensä	512 000	9	2 771 000	6
Vapaa-ajanmatkoja yhteensä	3 170 000	4	17 080 000	7

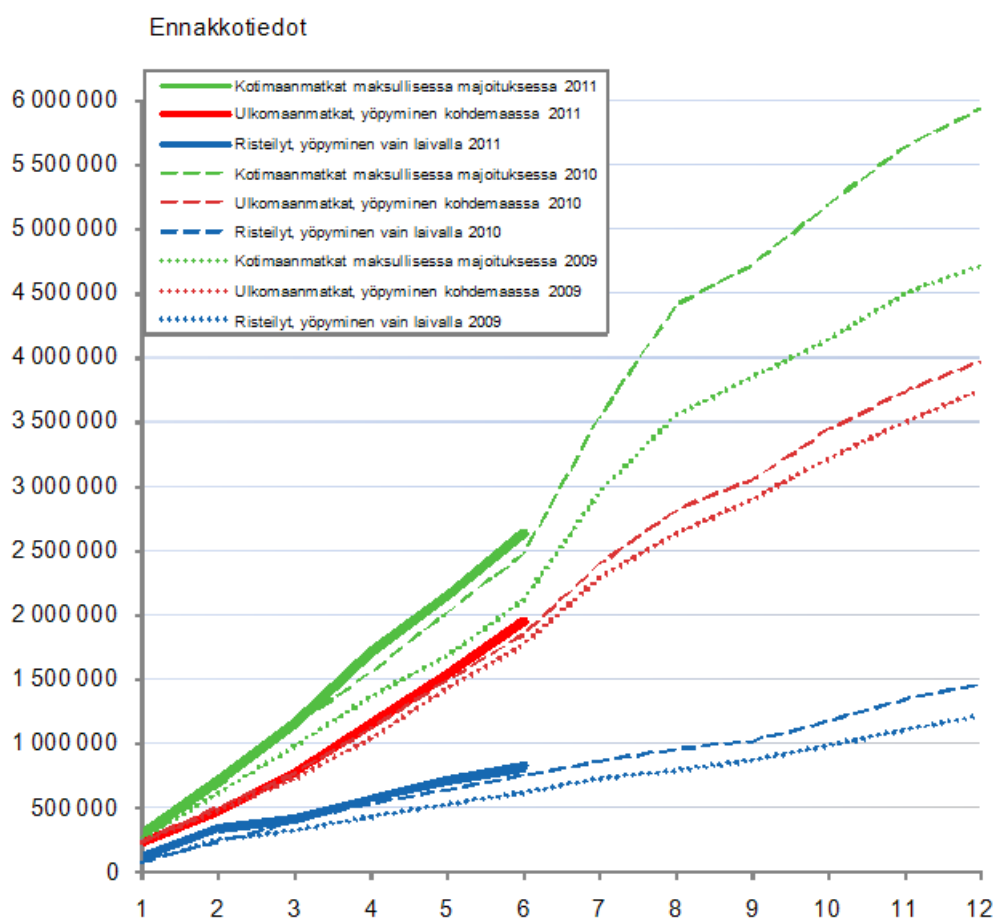
Suomalaiset tekivät kesäkuussa yhteensä 512 000 yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa ulkomaille. Matkoja, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa, tehtiin 400 000. Näistä Viroon suuntautui 19 prosenttia ja Ruotsiin 10 prosenttia. Risteilyt, joiden aikana yövytään ainoastaan laivalla, suuntautuivat lähinnä Ruotsiin ja Viroon.

Kotimaassa suomalaiset tekivät 2,7 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Tämä on 4 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin. Suurin osa matkoista, 2,2 miljoonaa, oli ilmaismajoitusmatkoja joko omalle mökille, sukulaisten tai tuttavien luokse tai matkalla käytettiin muuta ilmaista majoitusta.

Ennakkotiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin heinäkuussa 1 377 Suomessa asuvaa 15–74-vuotiasta henkilöä.

Lopulliset vuositiedot Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta julkaistaan tilaston kotisivulla tilastovuotta seuraavan vuoden kesäkuussa.

Suomalaisten vapaa-ajanmatkat, kumulatiivinen kertymä kuukausittain 2009–2011, ennakkotiedot

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kesäkuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat	4
Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille kesäkuussa 2011, suosituimmat kohdemaat	4
Liitetaulukko 3. Kotimaan vapaa-ajanmatkat huhti-kesäkuussa 2011.....	4
Liitetaulukko 4. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille huhti-kesäkuussa 2011	6
Liitetaulukko 5. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat (pl. mökki- ja vierailumatkat) huhti-kesäkuussa 2000-2011.....	7
Laatuseloste.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kesäkuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat

Kohdemaakunta	Matkoja kesäkuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	483 000	100
Uusimaa	56 000	12
Pirkanmaa	53 000	11
Pohjois-Pohjanmaa	47 000	10
Varsinais-Suomi	47 000	10
Keski-Suomi	44 000	9
Etelä-Savo	35 000	7
Etelä-Pohjanmaa	35 000	7
Lappi	32 000	7
Satakunta	21 000	4
Pohjois-Savo	15 000	3
Päijät-Häme	15 000	3
Kanta-Häme	12 000	2
Etelä-Karjala	12 000	2
Kymenlaakso	12 000	2
Pohjois-Karjala	12 000	2

Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille kesäkuussa 2011, suosituimmat kohdemaat

Kohdema	Matkoja kesäkuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	400 000	100
Viro	77 000	19
Espanja	41 000	10
Ruotsi	38 000	10
Kreikka	32 000	8
Venäjä	21 000	5
Ranska	21 000	5
Turkki	21 000	5
Italia	21 000	5
Saksa	18 000	4
Latvia	15 000	4
Yhdysvallat	12 000	3
Tanska	12 000	3
Norja	12 000	3

Liitetaulukko 3. Kotimaan vapaa-ajanmatkat huhti-kesäkuussa 2011

	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat omalle mökille		Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luokse	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
Matkat yhteensä	1 481 000	100	1 888 000	100	4 863 000	100
Matkan tehneiden sukupuoli						
mies	741 000	50	972 000	52	2 398 000	49
nainen	740 000	50	916 000	48	2 465 000	51
Matkan päättymiskuukausi						
huhtikuu	555 000	37	594 000	31	1 560 000	32
toukokuu	444 000	30	670 000	36	1 752 000	36
kesäkuu	483 000	33	624 000	33	1 551 000	32
Kohdemaakunta						
Uusimaa	179 000	12	131 000	7	969 000	20
Varsinais-Suomi	156 000	11	246 000	13	393 000	8
Satakunta	38 000	3	58 000	3	252 000	5
Kanta-Häme	23 000	2	93 000	5	181 000	4
Pirkanmaa	174 000	12	156 000	8	400 000	8
Päijät-Häme	44 000	3	102 000	5	213 000	4
Kymenlaakso	44 000	3	89 000	5	174 000	4
Etelä-Karjala	18 000	1	101 000	5	150 000	3
Etelä-Savo	53 000	4	250 000	13	236 000	5
Pohjois-Savo	92 000	6	88 000	5	292 000	6
Pohjois-Karjala	57 000	4	58 000	3	185 000	4
Keski-Suomi	127 000	9	156 000	8	276 000	6
Etelä-Pohjanmaa	67 000	5	52 000	3	202 000	4
Pohjanmaa	20 000	1	35 000	2	92 000	2
Keski-Pohjanmaa	11 000	1	76 000	2
Pohjois-Pohjanmaa	158 000	11	120 000	6	389 000	8
Kainuu	38 000	3	67 000	4	124 000	3
Lappi	174 000	12	72 000	4	254 000	5
Ahvenanmaa	12 000	1

Liitetaulukko 4. Yöpmisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille huhti-kesäkuussa 2011

	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä		Yhteensä	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
Matkat yhteensä	729 000	100	439 000	100	1 168 000	100
Matkan tehneiden sukupuoli						
mies	317 000	43	172 000	39	489 000	42
nainen	412 000	57	267 000	61	679 000	58
Matkan päättymiskuukausi						
huhtikuu	233 000	32	145 000	33	378 000	32
toukokuu	214 000	29	176 000	40	390 000	33
kesäkuu	283 000	39	118 000	27	400 000	34
Kohdemaat						
Pohjoismaat	73 000	10	74 000	17	147 000	13
Ruotsi	49 000	7	55 000	12	104 000	9
Tanska	12 000	2	20 000	2
Norja	12 000	2	11 000	3	23 000	2
Venäjä ja Baltia	84 000	12	248 000	57	332 000	28
Viro	55 000	8	201 000	46	256 000	22
Venäjä	15 000	2	32 000	7	47 000	4
Latvia	18 000	2
Liettua	12 000	1
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret	282 000	39	35 000	8	316 000	27
Espanja ja Kanarian saaret	152 000	21	11 000	3	163 000	14
- Kanarian saaret	31 000	4	31 000	3
- Manner-Espanja	110 000	15	11 000	3	121 000	10
- Baleaarit	12 000	2	12 000	1
Italia	34 000	5	18 000	4	52 000	4
Kreikka	67 000	9	67 000	6
Portugali	14 000	2	17 000	1
Itäisen Välimeren maat	64 000	9	64 000	6
Kypros	12 000	2	12 000	1
Turkki	47 000	6	47 000	4
Länsi-Eurooppa	131 000	18	61 000	14	193 000	16
Britannia	46 000	6	26 000	6	72 000	6
Ranska	35 000	5	20 000	5	56 000	5
Saksa	29 000	4	38 000	3
Itä- ja Keski-Eurooppa	26 000	4	20 000	5	47 000	4
Puola	15 000	1
Unkari	12 000	2	15 000	1
Aasia ja Oseania	43 000	6	43 000	4
Thaimaa	20 000	3	20 000	2
Amerikka	20 000	3	20 000	2
Yhdysvallat	20 000	3	20 000	2

Liitetaulukko 5. Yöpyymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat (pl. mökki- ja vierailumatkat) huhti-kesäkuussa 2000-2011

	Matkoja, 1000											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vapaa-ajanmatkat yhteensä	2 226	2 119	2 108	2 155	2 141	2 060	2 494	2 266	2 196	2 491	2 761	3 049
Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 012	850	917	896	957	861	1 161	1 045	1 043	1 142	1 321	1 481
lyhyet matkat, 1-3 yötä	717	603	653	665	725	639	889	844	834	840	1 097	1 172
pitkät matkat, vähintään 4 yötä	294	247	264	231	232	223	272	200	209	302	224	309
Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	567	738	705	732	784	844	1 009	932	897	1 060	1 081	1 168
lyhyet matkat, 1-3 yötä	239	283	284	315	345	330	377	398	282	440	453	439
pitkät matkat, vähintään 4 yötä	329	455	421	417	439	514	632	534	615	620	629	729
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	647	531	486	527	399	355	324	289	255	290	358	399

Laatuseloste

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) mukaisesti.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–74-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, WTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus käsittää kaksi erillistä tutkimusta. Toinen on kuukausittain tehtävä matkatutkimus, jossa tiedustellaan koti- ja ulkomaanmatkojen lukumääriä ja matkojen ominaisuuksia kuvaavia tietoja, ja toinen on kerran vuodessa tehtävä ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä. Tutkimukset ovat otospohjaisia puhelinhaastattelututkimuksia, joissa käytetään tietokoneavusteisia haastattelulomakkeita.

Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään kunkin kuukauden alusta 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammi–helmikuussa. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekevät haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–74-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodessa yhteensä 26 400 henkilöä. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Otoskoko on kuukaudessa 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen otoskoko on 2 150–2 400 henkilöä eli se vaihtelee jonkin verran vuosittain. Vuositutkimus tehdään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen liitännäistutkimuksena. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Matka- ja vuositutkimuksen vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle.

Vuositutkimuksessa painokertoimet lasketaan sukupuolen mukaan siten, että tilastovuotta edeltävän vuoden lopun 15–74-vuotiaiden naisten ja miesten väestömäärät jaetaan saatujen haastatteluiden eli vastanneiden

kohdehenkilöiden vastaavilla määrillä. Matkatutkimuksessa menetellään vastaavalla tavalla, mutta painokertoimet lasketaan erikseen kunkin haastattelukuukauden aikana saadulle aineistolle.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivamatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivamatkat.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 33 prosenttia ja matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen keskimäärin 24 prosenttia.

Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella ja alle 10 000 olevat lukumäärät merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakollisia kuukausitietoja matkojen määristä julkaistaan 4–5 viikon kuluessa tilastokuukauden päättymisestä.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla tilastovuotta seuraavan vuoden kesäkuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ennakolliset kuukausitiedot matkojen määristä ovat nähtävillä Tilastokeskuksen Internet-sivuilla.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Lisäksi vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisällölliset ja menetelmälliset muutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Tiedonkeruussa tapahtuneen muutoksen takia luvut vuodesta 2010 lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edeltäviin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat hyvinkin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä on tehty aina vuodesta 1991 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Rajahaastattelututkimus selvittää puolestaan Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden määrää, ulkomaisten matkailijoiden motiiveja tulla Suomeen ja heidän rahankäyttöään Suomessa oleskelun aikana. Rajahaastattelututkimuksen raportit ovat luettavissa Matkailun edistämiskeskuksen Internet-sivuilla. Rajahaastattelututkimus on Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) ja Tilastokeskuksen yhteistyöhanke.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa.

Lisätietoja

Taru Tamminen (09) 1734 2243

Ritva Tikkanen (09) 1734 3300

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus